

פרשה בארבע

שלוחה 1<2<10<8

שונאים אותנו? לפחות שנדע מדוע?

בינואר 2018 חוקק "חוק השואה" בפרלמנט הפולני, ולפיו, הטוען כי פולין או האומה הפולנית, אחראים לפשעים שבוצעו על-ידי הנאצים בשואה, עובר עבירה פלילית שעונשה עד שלוש שנות מאסר.

בעקבות הניסיון הפולני לשכתב את ההיסטוריה, ציטט מי שהיה שר החוץ את ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר שהוריו נרצחו בשואה בידי פולנים, שאמר: "הפולנים יונקים את האנטישמיות עם חלב אימם", והוסיף כי "אף אחד לא יגיד לנו איך להביע את עמדתנו ודעתנו ואיך לכבד את זכר הנופלים".

בעקבות הדברים, הפולנים זעמו, והיחסים עם המדינה הפולנית שתמיד היו מורכבים הפכו למורכבים יותר.

באותו ערב בה התחולל המשבר, השתתפתי בהרצאה באחד מקיבוצי הדרום, ושם פגשתי לראשונה את יקי.

במהלך ההרצאה שעסקה בשאלה "הומניזם ויהדות - סתירה או השלמה", טענתי כי אמירתו של שר החוץ הייתה מתחשבת מאוד, ושהפולנים היו אמורים לשמוע אמירה נוקבת הרבה יותר.

ואז יקי הקיבוצניק בן השמונים ביקש להגיב.

"אני ממש לא מסכים. זו הכללה גסה. הפולנים אינם אנטישמיים. אינך רשאי להתעלם מן העובדה כי היו לא מעט פולנים שהצילו יהודים בשואה. אפילו פרופסור שבח וויס שהיה שגריר ישראל בפולין, ושבעצמו ניצל יחד עם משפחתו בשואה בזכות אישה פולניה, אמר זאת.

"אתה צודק. אכן היו בפולין גם חסידי אומות העולם שסיכנו את חייהם כדי להציל יהודים", השבתי. "כך אכן אמר פרופסור וויס בראיון לטלוויזיה הפולנית, והאישה שהצילה אותו אכן היתה פולניה לא אנטישמית. אך אם תספור כמה יהודים ניצלו וכמה לא, תוכל להעריך כמה פולנים לא אנטישמיים היו, וכמה כן.

יקי לא הסכים.

"הניסיון שלך ליחד ולהבדיל את עם ישראל מאומות העולם, מובן לך, אמה "אתה הרי אדם דתי, והדת מייחדת ומבדילה את עם ישראל, ומסיבה זו אתה נאחז בכל אירוע שלדעתך מוכיח זאת. אני איני דתי. אני אזרח העולם. וככזה אני מודה שבעולם אכן ישנם אנשים רעים, אך אני מאמין באמונה שלמה שאין לאומות העולם שנאה אלינו רק בשל היותנו יהודים. לי בעצמי יש חברים לא יהודים ברחבי העולם, איתם אני חולק ערכים משותפים, ויש בינינו אפילו יחסי חברות מצויינים, כך שלטעון כי הגויים שונאים את היהודים בשל היותם יהודים, זה מיושן מאוד בעיני. זהו ניסיון כושל לתחזק את הלאומיות היהודית בכח.

לא התווכחתי. כשנפרדנו, איחלתי ליקי שלעולם לא יאלץ לחוות אירועים שיוכיחו לו שצדקתי בדבריי.

עברו מאז שש שנים במהלכן לא שמעתי מיקי ולו מילה אחת.

השבוע, לאחר שהתובע בבית הדין הבינלאומי בהאג הודיע על כוונתו לבקש צווי מעצר נגד ראש ממשלת ישראל ושר הביטחון באשמת רצח עם, ולאחר שמדינות אירופאיות הודיעו על כוונתן לממש את הצווים ואף להכיר במדינה פלסטינית, יקי התקשר.

"אני כבר בן שמונים ושש, אהרן, אמר לי כבר בתחילת השיחה, ונגיש ישר לעניין

להזמנות חייגו:
054-2353493
 המאסטר
 להבין את האמונה

לחזור לתשובה
 לא בשמים הוא

להאזנה לקו ובלכתך חייגו:
077-430-9790
הקו מכיל למעלה מ 2500
שיעורים והרצאות של הרב
אהרן לוי

לקבלת העלון למייל
שלכם שלחו מייל לכתובת
ag0774309790@gmail.com

שלוחות מאגר השיעורים

- 1 יסודות האמונה
- 2 זוגיות וחינוך
- 3 השקפה יהודית
- 4 שאלות ותשובות
- 5 משמעות הסבל והנסיונות
- 6 סדרות
- 7 תנ"ך ותורה שבע"פ
- 8 נושאים שונים
- 9 שיעורים לפי ספרים
- 10 פרשה בארבע
- 11 שבת ומועדי השנה
- 12 אקטואליה ויהדות

הרשמה לשלוחות המנויים

מסלול א'
18 ש"ח לחודש
מסלול ב'
30 ש"ח לחודש אחד בלבד
מסלול ג'
180 ש"ח לשנה
**ניתן להרשם כמנוי
בשלוחה 7 בתפריט
הראשי**

לתרומות עבור הפצת
העלון חייגו 077-430-9790
והקישו * בתפריט הראשי

או חייגו 054-859-3167
בין השעות 13:30-15:30

לקבלת פירוט השלוחות
שלחו מייל לכתובת
b0774309790@gmail.com

עלון זה מופץ לזכות

כל עם ישראל
שמואל מאיר בן רחל
צפורה בת אסתר
מרים בת אסתר
לע"נ
אברהם בן לטיפה
מרגלית בת רחל
אברהם בן שרה
לרפואת
בת שבע גאולה בת יעל

ממכר בתים נאמרו לנו כדי שנזכור שאין "שלי" לתמיה.
שיש לנו זכות שימוש בממון אך אינו שלנו.

מסיבה זו בסמוך לכל אחד מן הציונים גם מזכירה התורה
את הקב"ה. בשמיטה: "הארץ לא תמכר לצמתות כי לי
הארץ" בהונאה: "ויראת מאלוקיך כי אני ה' אלוקיכם".
בריבית: אני ה' אלוקיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים
לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלוקים". ובעבדים: כי
לי בני ישראל עבדים... אני ה' אלוקיכם".

סמיכות זו נועדה לעצב את יחסיו לממון, ולהזכיר לנו
שגרים ותושבים אנו בעולמו של הבורא, ולאור זאת עלינו
לנהוג בממון המעניק לנו את חושת הבעלות.

"זה יפה מאוד", אמר לי יקי, "אך איך זה קשור לאנטישמיות
ולשנאת האומות כלפינו.

"זה קשור משום שהיחס לממון מעצב את כל תורת
המוסר האנושית.

ולמה דווקא הממון? שאל יקי.

"משום שהממון הוא שורש כל התאוות כפי שכתב רבי
צדוק הכהן מלובלין ע"ה וזה לשונו: "כי יסוד התאוות הוא
תאוות הממון שעל ידי זה יוכל להשיג כל התאוות ותענוגי
עולם הזה".

"ולפי שתכליתו של המוסר להגביל את תאוות האדם, ולפי
שתאוות הממון שורש כל התאוות היא וחזק מהן, על כן,
כל עוד לא תוגבל תאוות הממון, לא יכול האדם להכפיף
עצמו למוסר.

"לכן ציווה עלינו הקב"ה מצוות שתכליתן הגבלת תאוות
הממון. שאם ינהגו כך יהפוך עם ישראל למוסרי, ואז
יתגלה לעין כל "כי אני ה' אלוקיכם", וכשזה יתגלה, יכירו
וידעו כל יושבי תבל כי שקר דיברה הנצרות, וכשזה יקרה,
יבקשו בני האומות למצוא בנו פגמים מוסריים, רק כדי
להמשיך ולהחזיק באמונתם, ושנאתם אלינו תשמש עבורנו
הוכחה כי רק משום ש"אני ה' אלוקיכם" הם מבקשים את
חסרונותינו.

לכן יקי, למרות שהאנטישמיות גורמת לנו לחוסר נוחות, יש
בה גם צד טוב. היא מזכירה לך ולי, שבכל זאת שונים אנו.
אלא שאם אנו שונים, לפחות שנדע במה. אלא שאת זה
לא לימדו אותך בקיבוץ. אם בכל זאת תחפוץ בכך, אשמח
ללמוד אתך על השונות הזאת. ואז, גם אם האנטישמיות
לא תעלם, לפחות נוכל לחייך כשנפגוש בה, משום שהיא
תשמש עבורנו הוכחה, עד כמה אמת יש בתורה שלנו, ועד
כמה האמת הזאת מרגיזה את השקר שבנצרות.

כשסיימתי, כל היהודי שביקי יצא ממנו.

"תגיד אהרן, אני לא שואל בשביל עצמי. מישוהו פה בקיבוץ
שאל אותי: אם בן אדם לא שומר שבת אבל מניח תפילין,
זה נחשב לו למצווה?

"בהחלט", ענית. "ביהדות שכר מצווה מצווה. על כל מצווה
שאדם מקיים הוא מקבל שכר וכך גם על כל עבירה.

"מצויין", ענה יקי. "אמסור לו".

אפשר גם אני שאלה? שאלתי את יקי.

"בהחלט".

"תגיד לי בבקשה יקי היקר. רק בשביל הסקרנות. ה"מישהו"
הזה מהקיבוץ. זה ששאל אותך על התפילין, אני במקרה
מדבר אתו עכשיו?

"אני קצת יותר מבוגר ממך אהרן", השיב יקי בקרירות. "זה
לא מנומס לשאל אנשים מבוגרים שאלות שהם לא רוצים
לענות עליהן".

ואז שיניו צחקנו.

שבת שלום.

בעליל כי בסיס החילופין עליו מבססת האמונה הנוצרית
את קיומה הוכח כשקר, ואת זה הם ממאנים לקבל. זהו
שורש השנאה.

"מה שהם בכל זאת יכולים לעשות כדי להמתיק מעט את
הגלולה המרה, הוא לחפש אותנו. למצוא בנו פגמים. להוכיח
שאנו לא יותר מוסריים מהם. שאנו רעים וחטאים לא פחות
מהם. שגם אנו נוהגים בגרים ובתושבים שבינינו כפי שהם
נהגו בנו. זה מה שמסתתר מאחורי התביעה המוסרית של
עמי אירופה הנוצרים מאתנו.

"הם לא דואגים לפלסטיונים ורצח עם מעולם לא הטריד
את מנוחתם. הם משתמשים בסכסוך הישראלי ערבי כדי
לבסס את יסודות התיאולוגיים אותם אנו מערערים בעצם
קיומנו.

"כשנשיא סוריה טבח באזרחיו, עמי אירופה לא צייצו.
כשדיקטטורים אחרים ביצעו טיהורים אתניים, אבירי זכויות
האדם המשיכו לסחור עימם בגלוי או בסתר. לא מפני שהם
צבועים. ממש לא. משום שהדבר לא התנגש באמונתם.
משום שלא היה להם כל צורך להוכיח כי הם מוסריים מהם.
שכן לא אותם הם "החליפו" אלא אותנו.

אנחנו עם הבחירה המקורי. ולכן, כדי לאמת את אמונתם,
עסוקים העמים הנוצריים בכפייתיות בלתי נשלטת דווקא
במוסריותו של עם ישראל ורק בו.

זו הסיבה לצביעות המוסרית ולהתגברות הנטיות הפנימיות
שבנפשם על ההיגיון והשכל. משום שזה חזק מהם.

ויש לי לכך ראייה מפרשת השבוע.

בפרשת בהר מלמד משה רבנו את בני ישראל מספר
מצוות שלכאורה אין קשר ביניהן.

בתחילתה עוסקת התורה במצוות השמיטה. ובהמשכה
בדיני ריבית, אונאה, מקח וממכר, עבדים ורכישת בתים.

האם שאלת את עצמך, מה הקשר בין שמיטת הארץ לדיני
האונאה וריבית, או בין דיני עבדים לממכר בתים?

מסתבר שבכל זאת ישנו קשר. הכסף.

כל רשימת המצוות המובאות בפרשה עוסקות במערכת
היחסים שבין האדם לממון.

השמיטה - בין אדם לאדמתו. אונאה - בין אדם לכספו.
וממכר בתים - בין אדם לקניינו, וזאת כדי לעצב את הגישה
המוסרית של האדם לכספו. לכן מופיעות מצוות אלו
באותה פרשה.

בט"ד
השקפה יהודית
אמונה וביטחון
דע מה שתשיב
קו 'ובלכתך' של הרב אהרן לוי
077-430-9790

במצוות אלו מבקשת התורה ללמד כי הקניינים עליהם עמל
האדם אינם שלו. הוא אמנם רשאי להשתמש בהם, אך
הם שייכים לאדון הארץ. האדמה אמנם ניתנה לו לעבדה
ולשמרה, אך אין היא שייכת לו, וכדי להזכיר לו זאת, מצווה
עליו התורה את השמיטה.

הוא רשאי להשתמש בממון שצבר לרווחתו, אך עליו
להשיגו בדרכים כשרות, ולכן צוותה התורה על איסור ריבית
ועל דיני אונאה. כדי שנזכור שהממון ניתן לנו מאת ה' ולא
הטרחו והתחבולה מסייעים לנו להשיגו. דיני עבד עברי
ועבד כנעני נאמרו לנו, כדי שנזכור, כי למרות שאנו אדוניהם
והם עבדינו עלינו לנהוג בהם בהגינות שכן ה' אדוננו. ודיני

ניתן ליצור איתנו קשר בכפס: 077-444-8910

או במייל בכתובת: u05485931@gmail.com

או ע"י השארת הודעה במערכת בשלוחה 9 בתפריט הראשי

ובלכתך
אמונה בכל דרך